

Kannaksen Mykrät

JÄSENLEHTI n:o 28 | 1/2017 | JOULUKUU

**Karjalaiset kesäjuhlat | Papan muistelmat
Sellotaiteilijasta kuvataiteilijaksi | Suvussa tapahtuu**

**Kannaksen Mykrät -sukuseura ry:n jäsenlehti
info@mykrat.net ★ www.mykrat.net**

Kannaksen Mykrät -sukuseura ry

☞ Perustettu 28.11.1999 | Merkitty yhdistysrekisteriin 1.3.2001 | Varsinaisten jäsenten määrä n. 110

☞ Yhteystiedot

Sähköposti info@mykrat.net | Kotisivu www.mykrat.net
Postiosoite c/o hall. pj. Janne Mykrä, Piiankuja 4, 11710 RIIHIMÄKI

☞ Jäsenlehden toimitus

Juhana Mykrä | [juhana.mykra\(at\)gmail.com](mailto:juhana.mykra(at)gmail.com)
Sukuseuran hallitus, jäsenet ja muut sukulaiset

☞ Jäsenlehden painatus

Copy-Set Oy, Helsinki

Jäsenlehden kansikuva:

Sukupolvet kohtaavat. Helmiina Vartio pappansa Teuvo Vartion kanssa sohvalla. Helmiina on kirjoittanut pappansa muistelmia talteen. Jäsenlehdessä julkaistaan Helmiinan lukiossa historian kurssilla viime vuonna pitämä esitelmä.

SISÄLLYS

n:o 28 | 1/2017 | JOULUKUU

PUHEENJOHTAJAN PALSTA	3
UUTISIA	4
Karjalaiset kesäjuhlat 2018 Kouvolassa	4
Jäsenkampanja	4
TUNNELMIA KARJALAISILTA KESÄJUHLILTA 2017	5
MYKRÄT MUKANA JYVÄSKYLÄN KESÄJUHLILLA	6
VANHAT SANOMALEHDET DIGITOITUINA VERKOSSA.....	8
PAPAN MUISTEMAT	10
Myöhempiä elämänvaiheita	11
SELLOTAITEILIJASTA KUVATAITEILIJAKSI	12
MARTTI MYKRÄ – KALEVANKANKAAN NUORIN SANKARIVAINAJA	13
JOULUINEN TERVEHDYS ETIOPIASTA	14
SARJAKUVATAIDETTA.....	15
JOULUHARTAUUS	16
MYKRÄN SUVUSSA TAPAHTUU	17
Jäsenten merkkipäivät 2018	17
Kuolleita	17
Syntyneitä	17
In memoriam Sirkka Mirjami Riihimäki 9.9.1931–19.10.2017.....	18
Liisa Mykrä täytti 70 vuotta 19.6.2017	18
Itsenäisyyspäivän viettoä Mäntsälässä	19
Anna Mykrä-Siljander valmistui teologian maisteriksi.....	19
Tutkija Sakari Mykrä väitteli tohtoriksi	19
ILMOITUKSIA	20
Vuoden 2018 jäsenmaksusuoritukset.....	20
Tietoja taiteilija Sophie Taxellista kaivataan	20
Seuraa avoimia etäluentoja kotona	20

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Teksti: Janne Mykrä, sukuseuran hallituksen puheenjohtaja, perhe 569 sukukirjassa

Tänään (6.12.2017) saamme viettää Suomen 100-vuotissyntymäpäivää. Tämän vuoden aikana on järjestetty lukuisia määriä Suomi 100 -teemaan kuuluvia tilaisuuksia. Muutama lähinnä musiikilliseen Suomi 100 -tilaisuuteen kuten Pro Patria -konserttiin Helsingissä ja Petri Laaksosen isänpäiväkonserttiin Riihimäellä olemme vaimoni kanssa päässeet myös osallistumaan.

Myös erilaisia Suomi 100 -tuotteita on vuoden mittaan ilmestynyt kauppojen hyllyille. Taitaapa meidänkin keittiön kaapista löytyä ainakin Suomi 100 -ksylitolipurkkaa ja ruisleipäpaketti on näköjään koristeltu myös Suomen lipulla. Onhan ruisleipä toki tehty 100 %:sesti suomalaisesta viljasta.

On hienoa, että suomalaisuutta halutaan nostaa esille näin juhluvuoden yhteydessä monella tavoin. Kun katsotaan hieman historiaan, ei olekaan ihan itsestään selvyyttä, että saamme viettää juhlaa itsenäisessä Suomessa. Itse asiassa on jopa aikamoinen ihme, että Ruotsin valtakunnan osana alun perin tunnettu Suomen alue pääsi vuoden 1917 lopun poliittisesti sekavassa tilanteessa irtautumaan yli 100 -vuotta kestäneestä Venäjän vallasta. Kun itsenäisyys oli viimein saatu, se onneksi onnistuttiin myös säilyttämään ikävistä sotavuosista huolimatta.

Me nykysuomalaiset saammekin olla kiitollisia historian vaiheista, jotka ovat välillä ehkä sattumalta mahdollistaneet Suomen nykyisen itsenäisyyden. Historian ja sen sattumien lisäksi saamme myös olla kiitollisia niille entisaikojen suomalaisille, miehille ja naisille, jotka työskentelivät ja taistelivat sinnikkäästi oman maamme puolesta. Vaikka valtiolinen historiamme on nyt kestänyt 100 vuotta, on suomalaisia toki ollut jo vuosisatoja ennen Suomen valtion syntyä.

Suomen kansalla on tosiaan huomattavasti vanhempi historia kuin valtiolla. Suomen alueella on ollut pysyvää asutusta jo yli 10 000 vuotta. Ensimmäisen kerran Suomen alue puolestaan on mainittu jo 1170-luvulta säilyneessä paa-villisessa kirjeessä. Kansallisarkistossa on vanhin säilynyt Suomea koskeva asiakirja, **kuningas Birgerin** suojelukirje Karjalan naisille vuodelta 1316. Tätä on pidetty yhtenä ensimmäisistä tasa-arvoa edistäneistä asiakirjoista. Tuohon aikaan Ruotsi olikin jo ulottanut valtansa Suomen alueella aina Karjalaan asti. Tästä osoituksena Karjalaan rakennettiin ”Viipuriin kivinen linna” ja solmittiin Pähkinäsaaren rauha vuonna 1323, joka ensimmäistä kertaa määritteli osan nykyisen Suomen alueesta kuuluvaksi Ruotsin valtakuntaan.

Vaikka suomalaiset olivatkin vuosisatoja olleet osa Ruotsin ja Venäjän valtioita, oli suomalaisilla ollut koko ajan vahvasti oma identiteettinsä. Suomalaiset ovat muodostuneet ja muodostuvat yhä edelleen yksilöistä, suvuista ja heimoista. Jo vuonna 1548 ”suomen kielen isä” **Mikael Agricola** mainitsi suomen heimojen olevan varsinaissuomalaiset sekä hämäläiset ja karjalaiset. 1500-luvun puolesta välistä löytyy myös ensimmäiset maininnat meistä Mykrä-nimisistä Karjalan alueelta.

Suomalaisten historia on siis paljon pidempi ja monimuotoisempi kuin Suomen valtion historia. Kansalle, heimoille, suvuille ja yksilöille oma valtio on kuitenkin tärkeä merkki vapaudesta, riippumattomuudesta ja itsenäisestä päätöksenteosta.

Olin tänään itsenäisyyspäivän päiväkävelyllä läheisellä Hatlammin suolla ja siinä kävellessä aloin miettiä päivän teemaan liittyen Suomea ja suomalaisuutta. Kävellessäni pitkospuita pitkin huomasi olevani keskellä suomalaista luontoa ehkä parhaimpaan mahdolliseen aikaan. Talvisessa maisemassa vallitsi ”sininen hetki”, jossa ilta-päivän sininen taivas ja valkoinen hanki loivat hyvin suomalaisen tunnelman. Pysähdyin monta kertaa matkan varrella katsomaan ympärilläni olevaa kaunista maisemaa. Suomen hienossa ja puhtaassa luonnossa on varmasti paitsi kauneutta myös sitä voimaa, joka on tehnyt meistä suomalaisista omanlaisemme ja omalla tavallaan myös tehnyt meistä itsenäisiä.

Hyvää Joulua ja Rauhallista Uutta Vuotta!

Kuva: Sukuseuran hallituksen puheenjohtaja Janne Mykrä

UUTISIA

Karjalaiset kesäjuhlat 2018 Kouvolassa

Lähde: Karjalan Liiton nettisivut https://www.karjalanliitto.fi/tapahtumat_13/karjalaiset_kesajuhlat_kouvolassa_15.-17.6.2018

Karjalaiset kesäjuhlat on valtakunnallisen Karjalan Liiton vuosittainen suur tapahtuma, joka kerää kolmipäiväiseen tapahtumaan tuhansia paikkakuntalaisia ja karjalaisjuurisia kävijöitä. Vuoden 2018 kesäjuhlat saadaan Kymenlaaksoon ja tapahtumapaikkana on Kouvola 15.–17.6.2018.

Edessä on poikkeuksellinen tapahtumavuosi, sillä Kouvolan kesäjuhlat tulevat olemaan 70. karjalaiset kesäjuhlat. Tämä tulee näkymään voimakkaasti myös ohjelmatarjonnassa. Tapahtuma-alueena tulee olemaan Lumon Areena ja Urheilupuiston alueen koulut ja liikuntahallit. Muita tapahtumapaikkoja ovat mm. Pääkirjasto, johon pystytetään jääskeläisjuurisen, Anjalassa syntyneen kuvataiteilija **Raakel Kuukan** näyttely, Kouvolan taidemuseo Poikilo sekä Kouvola-talo.

Karjalaisuus tulee näkymään myös keskustassa muun muassa karjalaisessa katulaulutapahtumassa. Lauantai-aamuna juostaan perinteinen Karjalan maraton. Eriyisen näyttävä on sunnuntain juhlakulkue, jossa kansallispukuiset pitäjien, sukujen, karjalaisseurojen ja Karjalan Liiton edustajat marssivat kansallispuvuissa.

Lisätietoja Karjalan Liiton sivuilla www.karjalanliitto.fi ja Facebookissa www.facebook.com/karjalaisetkesajuhlat

KARJALAN
LIITTO ry

Perustettu 1940

Jäsenkampanja

Teksti: **Timo Mykrä**, sukuseuran sihteeri, perhe 714 sukukirjassa

Suomi täyttää 100 vuotta ja pian on sukuseuramme 20 vuoden iässä. Molemmat ikäännyimme ja se jättää jälkensä.

Seuramme jäsenmäärä on laskusuunnassa. Vuosittain kerättävä jäsenmaksu on ainoa tulo, jolla katetaan kulut ja valmistellaan tapahtumat. Juhlavuoden lähestyessä käynnistetään kampanja uusien jäsenten hankkimiseksi. Jos jokainen varsinainen jäsen hankkisi vaikkapa yhden uuden, turvaisi se toimintaamme eteenpäin. Sillä ei olisi ainoastaan taloudellista vaikutusta, vaan uutta verta tarvitaan myös sukuseuran toiminnan ideointiin ja hallintoon.

Meillä on osaava ja monipuolinen suku. Toimimme monilla aloilla ammatillisesti ja myös vapaa-aikana. Sukuseuran ensimmäisinä vuosina perhejäseniksi liittyneet ovat aikuistuneet ja perustaneet omat perheensä. Meissä kaikissa on potentiaalia tulla mukana varsinaisina jäseninä ja tarvittaessa ottaa vastuuta seuran toiminnasta.

Kannaksen Mykrät -sukuseura ry:n jäseneksi voi liittyä seuran nettisivuilla olevalla lomakkeella tai lähettämällä postia sukuseuran sihteerille. Liittymismaksua ei ole. Vuosittainen jäsenmaksu on tällä hetkellä 17 euroa.

Timo Mykrä, Hakapellonkatu 6 C 136, 20500 Turku, sähköpostiosoite [info\[at\]mykrat.net](mailto:info[at]mykrat.net)

Jäsenhakemuslomake: www.mykrat.net > Liity jäseneksi!

Kannaksen Mykrät
=sukuseura Ry

Kuva: Juhlakulkueessa mukana kyltinkantaja Teuvo Mykrän vieressä Teuvo Vartio, Antero Pasanen, Timo Mykrä ja Pirkko Eriksson

TUNNELMIA KARJALAISILTA KESÄJUHLILTA 2017

Teksti: Timo Mykrä, sukuseuran sihteeri, perhe 714 sukukirjassa

Karjalan Liiton kesäjuhlat pidettiin Jyväskylässä 16.–18.6.2017. Ohjelmaa oli runsaasti kuten myös laadukkaita näyttelyitä Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi.

Perinteinen Karjalan maraton juostiin kauniissa maisemissa Jyväsjärven liepeillä. Reitti oli tasainen ja viiden kilometrin rata kierrettiin kolmesti. Lämpöä oli mukavasti päälle 20 asteen, joten olosuhteet olivat suotuisat.

Viivalla oli 31 juoksijaa. Tasaisen vauhdin taktiikalla jaksoin loppuun saakka ja tuloksena oli viimein se kaivattu kultainen mitali 60-vuotiaitten sarjassa ajalla 1.14,02. Muita värejä on tullutkin vuosien saatossa useampia kappaleita. Taakseni jäivät viime vuoden kilpakumppanit Antrean **Timo Pullinen** ja Hiitolan **Raimo Hannukainen**.

Ensi vuonna juostaan Kouvolassa ja todennäköisesti uusiuin säännöin ja matkoin. Juoksijoita halutaan lisää ja siihen päästäneen matkoja lyhentämällä. Toivottavasti perinteinen 10 mailia säilyy yhtenä vaihtoehtona.

Karjalaisella torilla sukuseuralla oli oma pöytä Hiitolan pitäjäseuran vieressä. Sukuinfoa annettiin **Teuvo Vartion** taidokaiden pahkatöiden lomassa.

Avajaisissa kuultiin musiikkia ja nähtiin tanssia puheiden lomassa. Jyväskylän Puhallinorkesteri antoi tahdit yhteislauluille ja veti myös omaa ohjelmistoaan. Ei karjalaista juhlaa ilman Säkkijärven polkkaa. Tällä kertaa sen esittivät kahdella hanurilla **Suvi** ja **Sanna Sällinen**, ja jalat vispasivat mukavasti musiikin tahdissa. Erikoisuutena kantaesityksensä sai latinankielinen versio **Georg Malmstenin** laulusta Heili Karjalasta. Virgo Careliana laulun tulkitsi professori **Jukka Ammond**, itsekin Karjalan heilin jälkeläisiä.

Tervehdyksensä toivat Karjalaisseurojen Keski-Suomen piiri, Keski-Suomen liitto sekä Karjalan Liitto. Juhlat ovat aina kova ponnistus paikallisille karjalaisseuroille. Valmistelut aloitettiin kaksi vuotta ennen h-hetkeä, mutta onneksi talkoo- väkeä vielä löytyy.

Maakuntajohtaja **Tapani Mattila** kehui seutuaan yhtenä vireimmistä kasvukeskuksista maassamme. Karjalaisten panos seudun kulttuurille on ollut vahva ja on tullut osaksi keskiuomalaista identiteettiä. Keskiuomalaisuus onkin muiden lähimaakuntien yhteinen luomus, johon Jyväskylän sijainti Päijänteen päässä on antanut edellytykset. Suomen pisin järvi on kulttuuriraja idän ja lännen välillä. Ja Jyväskylä sen päällä keikkuen on ammentanut vaikutteita molemmista suunnista.

Karjalaisten laulu päätti arvokkaan tilaisuuden. Illalla vietimme mukavan sukutapaamisen **Raija** ja **Antero Pasasen** luona Kuohulla. Paikalla olivat Vartiot, Väyryset, Teuvo puolisoineen, **Pirkko Eriksson** ja **Marja Tanninen**.

Sunnuntaina oli vuorossa juhlakulkue. Kuten monesti aiemminkin, sade tuli sotkemaan valmisteluja. Siitä huolimatta kulkue oli näyttävä, pitkä ja värikäs, tosin kertakäyttöisten sadetakkien haalistama. Sateesta huolimatta reitin varrella oli kiitettävästi yleisöä seuraamassa karjalaisten juhlaa. Sukuseuran kylttiä kantoi **Teuvo Mykrä** ja vanavedessä tulimme **Pirkko Erikssonin**, **Teuvo Vartion** ja **Antero Pasasen** voimin. Sukuseuran hallituksen **Marja Tanninen** oli Hiitolan pitäjäseuran airuena.

Kulkueen jälkeen oli hyvää aikaa tutustua näyttelyihin ja tavata tuttuja. En jäänyt päiväjuhlaan vaan lähdin katsomaan vanhaa opiskelupaikkaani Jyväskylän yliopistoa, seminaarinmäkeä. Campus on hieno ja osin **Alvar Aallon** luomus, jota vanhat opettajaseminaarin rakennukset täydentävät. Jonkin verran on tehty uutta sitten 1970-luvun, mutta taiten kokonaisuus säilyttäen. Seminaarinmäeltä yliopisto on laajentunut Mattilanniemeen ja Ylistönrinteelle, joiden välissä maratonreitti kulki.

Lisää tunnelmia ja kuviakin löytyy Karjalan Liiton Facebookista ja www-sivuilta <http://www.karjalanliitto.fi>

MYKRÄT MUKANA JYVÄSKYLÄN KESÄJUHLILLA

Teksti: Raija Pasanen, sukuseuran hallituksen jäsen, perhe 407 sukukirjassa

Sukuseuran hallitus on monena vuonna suunnitellut yhteistä vapaamuotoista sukutapaamista kesäjuhlien yhteyteen. Toisena toiveena on ollut karjalaiselle torille varattava sukuseuran oma pöytä esittelyä varten. Nyt kun juhlat olivat Jyväskylässä, pystyimme toteuttamaan molemmat suunnitelmat. **Teuvo Vartion** taidokkaan pahkapöydän päällä oli esillä Kannaksen Mykrien sukukirja, sukuviiri ja esitteitä. Upeat pahkatyöt naulakossa antoivat näkyvyyttä. Oma pöytä, siinä Hiitolan pitäjäseuran vieressä, oli hyvä kohtaamispaikka.

Lauantai- illaksi oli ilo kutsua sukuseuran väkeä viettämään leppoisaa kesäiltää kotimme rantaan Kuohulle. Tosi kesäinen, lämmin sää suosi meitä. Vieraiden saapuessa, jokaisella oli joku ”nyytti” mukanaan. Niinpä verannan pöytä täyttyi monenlaisista herkuista. **Kyllikki** tuli jo hyvissä ajoin paistamaan lettuja. **Teuvo** ehti sukuseuran esittelypöydän takaa ajoissa joukkoon. Läheiseltä Metsärannan leirintä alueelta tulivat **Teuvo** ja **Hannele** suuri kassillinen porilaista leipää mukanaan. **Pirkko** ja **Marja** kohottivat kuntoa kävellen. **Leena**-sisko ja **Martti** olivat olleet katsomassa kansallispukunäytöstä. **Timo** tuli 60-vuotiaiden sarjan Karjalan maratonin kultamitali mukanaan. Niinpä me heti alkajaisiksi saimme nostaa onnittelumaljan **Timolle**.

Antero oli lämmittänyt hyvissä ajoin saunan ja paljuun kylpyveden. Me naiset halusimme kuitenkin näin lämpimänä kesäiltana pulahtaa Lampsijärven vilpoisaan veteen. Nautinnollista näytti olevan miehilläkin meininki paljussa. Haastamista olisi varmaan riittänyt, mutta hyvissä ajoin oli valmistauduttava seuraavaan päivään. Olihan sunnuntaina kulkue ja **Teuvo Mykrä** kyltin kantajana. Seuraavan päivän lehden kuvasta näki, että mukana oltiin. **Raija** oli **Milja**-tytön kanssa esittelypöydän ääressä. Kansallispukumme saivat yllättävän paljon huomiota osakseen. Ehdittiin siinä välillä katsella naapuripöytien tarjontaa ja kiertää Karjala-näyttelyssä.

Sunnuntain päiväjuhlassa kuulumme **Aino Suholan** sekä naurua että kyneleitä kirvoittaneen esityksen sekä ulkoministeri **Timo Soinin** juhlapuheen. Karjalaliiton uusi puheenjohtaja **Pertti Hakanen** otti esille puheessaan tulevaisuuden haasteita. Puheiden lomassa saimme nauttia monista musiikki- ja tanssiesityksistä. Television välityksellä myöhemmin oli mahdollisuus katsoa ja kuunnella jo perjantaina pidetyn vaikuttavan ”Karjaisen kansan messun”, Taulumäen kirkosta. Seuraavat kesäjuhlat ovat vanhassa Wiipurin läänissä, Kouvolassa, tunnuksella ”*Kouvolas näkkee Karjala väkkee*”.

Kuvakollaasi: Karjalaisten kesäjuhlien pukuloistoa ja tunnelmakuvia Mykrien illanvietosta

<https://digi.kansalliskirjasto.fi>

VANHAT SANOMALEHDET DIGITOITUINA VERKOSSA

Teksti: **Timo Mykrä**, sukuseuran sihteeri, perhe 714 sukukirjassa

Kansalliskirjasto on digitoinut kaikki Suomessa vuosina 1771–1920 ilmestyneet sanomalehdet, ja ne ovat vapaasti käytettävissä verkkopalvelun kautta. Tekijänoikeuksien suojaamisen vuoksi uudempia lehtiä ei voida julkaista yleisessä verkossa. Vuotta 1920 uudemmat digitoidut sanoma- ja aikakauslehdet ovat kuitenkin käytettävissä kaikissa vapaakappalekirjastoissa.

Karjalan alueelta on digitoitu mm. seuraavat lehdet:

Viipurissa ilmestyneet *Kansan Työ*, *Karjala*, *Karjalan Aamulehti*, *Karjalan Lehti*, *Karjalan suunta*, *Maakansa*, *Wiipuri*, *Viipurin Sanomat*, *Wiipurin Uutiset*, *Wiborg*, *Wiborgs Nyheter*, *Wiborgs Tidning*, *Wiborgsbladet*, *Wiborgs Annonce Blad*, *Wiburgs Mancherley* ja *Wiburgs Wochenblatt*.

Käkisalmissa ilmestyneet *Käkisalmen Sanomat* ja *Käkisalmen Suomalainen*.

Sortavalassa ilmestyneet *Kansan Voima*, *Karjalan Ääni*, *Laatokka* ja *Raja-Karjala*.

Paikallislehdistä on digitoitu *Itä-Karjalan Sanomat* (Suojärvi), *Jaakkimaan sanomat*, *Keski-Vuoksi* (Pölläkkälä), *Parikkalan sanomat*, *Rannan sanomat* (Koivisto), *Räisälän sanomat*, *Säkkijärven Sanomat* ja *Terijoki*.

Useat lehdet jäivät lyhytikäisiksi isompien syödessä pienet. Kenttä oli tuolloin vielä vakiintumaton, ja uusi lehti julkaistiin hanakasti.

Digitoitujen lehtien portaalissa on hyvät hakutoiminnot, mikä tekee selaamisen mielekkääksi. Löydetyt leikkeet voidaan tallentaa ja kommentoida hakusanalla, jolloin ne ovat kaikkien käytössä. Kukin voi tehdä omia leikeluetteloita tai täydentää jo tehtyjä. Leikkeiden kirjaamista varten tulee kirjautua järjestelmään esim. Google tunnuksilla.

Olen tehnyt leikeluettelon hakusanoilla Mykrä (henkilö), Hiitola (paikka) ja Hannila (paikka). Hiitolan aineistoa on täydennetty myös muiden toimesta.

Leikeluetteloon pääsee valitsemalla etusivulta kohdan 'Sanomalehdet' ja siitä eteenpäin valitsemalla kohdan 'Leikkeet'. Kirjoittamalla hakulausekenttään 'mykrä', saadaan hakupainikkeella Mykrä-nimisiin henkilöihin liittyvät leikkeet. Saatuja leikkeitä painamalla saadaan koko leike näkyviin suurempana. Siitä voidaan mennä edelleen itse lehteen, josta leike on poimittu. Portaalien käyttö on helppoa eikä vaadi koulutusta.

Lehdistä voidaan vaikka hakea, mitä suvun henkilöistä on mainittu 100 vuotta sitten. Ohessa muutama haun tulos.

Hyvä lintukoira

uros ja vuoden vanha, Hannila asema, Juhon Mykrä, Koppuli.

← *Leike: Karjala, 14.08.1917, nro 151, s. 6*

Juhon Mykrä on sukuseuran sihteerin Timo Mykrän vaimo.

← *Leike: Karjala, 29.06.1917, nro 146, s. 4*

Venäjä teetti Kannaksella linnoitusöitä, joita kansan suussa kutsuttiin patteritöiksi. Työ tarjoasi mukavan lisäansion, sillä työstä maksettiin hyvin. Juhon Mykrä ja hänen veljensä Matti ja Antti Elomaa ovat olleet tienestissä.

2) Antrean piirin nimismiehen konttori pidetään maanantaista kuluvan kesäkuun 25 päivästä alkaen avoinna 10—3 jokaisena arkipäivänä. — Viimeistään ensi lauantaina käykööt tömiehet: Matti Elomaa, Juhon Mykrä, Alex Ora, Pekka Matikainen, Emil Koljonen, Juhon Mallat, Antti Elomaa, Ilmari Rautainen, Juhon Räikkönen, Juhon Partanen, Oskari Kytö, Tuomas Tiainen ja Armas Pekkala noutamassa lääninrahastosta lähetettyjä patterityökorvauksia yhteensä 299 mk. 10 p.

Järjestyksen valvojat Hiitolassa.

Ote! elokuun 4 p:nä pidetyn kuntakokouksen pöytäkirjasta.

12 §.

Nykyisen poikkeuksellisen tilanteen vallitessa maassamme ja erittäinkin meidän kunnassamme, jossa ryöstöt, varkaudet, tappelut ja muut ilkityöt ovat jokapäiväiset ilmiöt, joten rauhallisten maalaisten yksityinen omaisuus, vieläpä persoonallisuuskin nykyisin on hyvin arveluttavassa ja mielivaltaisessa asemassa. Kun nykyinen järjestysvalta vähälukuisuutensa tähden on voimaton kaikkea tätä vallattomuutta ja mielivaltaa ehkäisemään, niin tämän johdosta keskusteltua päätti kokous yksimielisesti, kunnallisasetuksen 6 §:n toisen kohdan perusteella asettaa kuntaan kyläkunnittain yleistä järjestystä ja turvallisuutta valvomaan seuraavat henkilöt, jotka kaikki ovat Hiitolan pirin nimismiehen käsyy- ja johdon alaisia, nimittäin:

16 Pukinniemen pysäkin seutu: Juho Paksujalka, Juho Ruotsalainen, Juho Eeronp. Mykrä, Matti Varjus, Simo Bragge, Antti Ovaska, Matti Riikonen.

28 Mykrän kylä: Edvard Pörsti, Matti Jaakonp. Eerikäinen, Heikki Mykrä, Yrjö Mykrä, Pekka Mikonp. Mykrä, Matti Ahokas, Juho Hohtari.

← *Leike: Käkisalmen Sanomat, 20.08.1917, nro 95, s. 4*

Suojeluskunnat olivat 1917 järjestäytyneet useilla paikkakunnilla järjestyskaartiksi yksityisten aloitteesta. Itsenäistymisen jälkeen 1918 Senaatti julisti vapaaehtoiset Suojeluskuntajärjestön suojeluskunnat virallisiksi joukoiksi. Sisällissodan jälkeen suojeluskuntien toiminta virallisen järjestyksenvalvonnan ja maanpuolustuksen osana jatkui ja suojeluskuntataloja rakennettiin joka puolelle Suomea. Suojeluskuntajärjestön organisaatio ja tehtävät vahvistettiin erityisellä asetuksella ja vuonna 1927 lailla.

Suojeluskuntien historian aikana niihin ehti kuulua 150 000 jäsentä. Tuona aikana se oli selvästi Suomen suurin kansalaisjärjestö. Enimmillään Suojeluskuntajärjestöön kuului 672 suojeluskuntaa 22 suojeluskuntapiirissä.

Järjestön ensisijaisena tehtävänä oli Suomen turvaaminen ulkoiselta uhalta. Lisäksi sillä oli Suomen sisäisiä tehtäviä, kuten virkaavun anto ja laillisen järjestysvallan turvaaminen. Se toimi tärkeänä runkona reserviläistoiminnalle ylläpitäessään rauhan aikana reservin koulutusta.

Suojeluskuntajärjestö lakkautettiin Liittoutuneiden valvontakomission määräyksellä syksyllä 1944 fasistisena järjestönä. Suojeluskuntien toiminnan jatkajina toimivat nykyään Maanpuolustus- ja Puolustusvoimien koulutusyhdistys (perustettu 1993) ja puolustusvoimien maakuntajoukot (vuodesta 2004).

Lähde: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Suojeluskunta>

Kihloissa.

Ulla Mykrä
Juho Kuparinen

Uusikirkko.

↑ *Leike: Työ, 15.10.1917, nro 237, s. 1*

Huutokauppoja.

Heinämaiden huutokauppa.

Vapaaehtoisella huutokaupalla tarjoan tämän heinäkuun 13 päivän 1917 myytäväksi omistamaltani Mykrä nimiseitä tilaltani tämän vuotisen heinän kasvun huutokauppatilaisuudessa julki luetuilla ehtoilla joka pidetään paikan päällä huutokauppa alkaa kell 10 a.p. Pukinniemen pysäkillä 19²⁶/₆17

Juho Paksujalka.

↑ *Leike: Maakansa, 30.06.1917, nro 74, s. 4*

PAPAN MUISTELMAT

Teksti: Helmiina Vartio, perhe 442 sukukirjassa. Helmiina on tuottanut tekstin historian kurssin esitelmäksi Jyväskylän Schildtin lukion toisella luokalla 23.8.2016.

Haastattelin minun isäni isää, eli pappaani **Teuvo Vartiota** (s. 1938). Hän kertoi elämästään Karjalassa talvisodan (n. 1-vuotias sen alettua) ja jatkosodan ajoilta (n. 5-vuotias sen päätyttyä), sekä pitkästä evakkomatkasta.

“Monet ovat jälkeensä ihmetelleet minun tarkkoja yksityiskohtaisia muistoja, vaikka olin sieltä lähtiessäni vasta vajaa kuusi-vuotias, eikä ne kaikki muistot ole voineet olla juuri viimeisiltä ajoilta.” – Teuvo Vartio

Papan koti sijaitsi Karjalassa Laatokan rantapitäjässä Hiitolassa Salokilpolan kylässä. Nykyiseltä rajalta Parikkalan kohdalla noin 20 kilometriä. Talvisodan syttyessä hänen perheeseensä kuului isä **Väinö**, äiti **Anna**, sisko **Laila** ja pappa **Teuvo**, sekä samassa yhteistaloudessa asuivat hänen isänsä äiti Katri, nuorin sisko Katri ja nuorin veli Antti vaimonsa kanssa. Antti oli jo lokakuussa joutunut ylimääräisiin kertausharjoituksiin eli hän oli rintamalla heti sodan alettua, ja haavoittui 15.1.1940 Kollaalla. Kiväärin kuula oli mennyt reidestä läpi. Toipuminen ei kestänyt pitkään, ja jo helmikuun alkupuolella hän oli takaisin rintamalla. Papan isän ei tarvinnut olla rintamalla iän perusteella, mutta sodan jatkuessa joulun jälkeen hänet komennettiin sotapoliisiksi. Rintama ei kuitenkaan edennyt Hiitolaan asti talvisodan aikana, mutta pommitukset olivat olleet ankarat. Joulukuussa he olivat viettäneet monet päivät läheisellä suolla pommituksia paossa ja pakkasta oli ollut kymmeniä asteita

Hiitolaa ei koskaan vallattu sotilaallisesti, mutta sodan päätyttyä 13.3.1940, Hiitola jäi Moskovan välirauhan rajan väärälle puolelle. Evakkomatka tuntemattomaan oli edessä. Aikaa poislähtöön oli muutama päivä, eli siviiliväestön oli poistuttava 18.3.1940 mennessä. Hiitolan evakuointia johti silloinen Hiitolan nimismies **Armas Alhava**. Hiitolan evakuointia on pidetty yhtenä parhaiten onnistuneista, niin väestönsiirtojen, kuin omaisuudenkin siirtämisessä.

Papan äiti, isoäiti ja tietenkin lapset siirrettiin mullivaunussa Satakuntaan Kankaanpäähän. Mukaan ei voinut ottaa muuta kuin päällä olevat vaatteet sekä ruokatarvikkeita muutamaksi päiväksi. Talo johon heidät sijoitettiin, tuotti ongelmia, koska asukkaat eivät olleet halukkaita majoittamaan evakkoja, joten vastaanotto oli sen mukainen. Papan isoäiti ei kestänyt evakkomatkan räsitystä, ja hän kuoli pian Kankaanpäähän saavuttua. Koska papan isä oli sotapoliisina Koriolla ja **Antti**-veli rintamalla Kollaalla, he eivät voineet lähteä muun perheen mukana pakoon sotaa. Myöhemmin kun papan isäkin pääsi tulemaan, hän etsi uuden asunnon Jämijärveltä.

Jatkosodan syttyessä kesällä 1941, Suomen armeija valtasi ensimmäiseksi Elisevaaran - ja Hiitolan asemanseudut, jotka olivat tärkeitä risteysasemia niin Neuvostoliitolle, kuin Suomellekin, sotilaiden ja sotamateriaalin kuljetuksiin. Papan perheen tilan mailla oli käyty useita päiviä kestäneet taistelut. Näissä taisteluissa kaatui hänen isänsä veli **Antti**, noin 20 kilometrin päässä synnyinkodistaan.

Lopulta he pääsivät muuttamaan takaisin Karjalaan syksyllä 1941. Heidän kotinsa, jonka asuinrakennus oli valmistunut 1937, olivat venäläiset hävittäneet. Papan isä kunnosti saunarakennuksesta tilapäisen asunnon, jossa asuttiin lähes kolme vuotta, kunnes he taas joutuivat lähtemään evakkoon.

Kesällä 1944 papan äiti laittoi Lailan ja minun pappaani hakemaan lehmät läheiseltä metsälaitumelta. Kun he olivat tulossa lehmikarjan kanssa tietä myöten, edestä alkoi kuulua lentokoneiden ääniä ja samassa näkyikin suoraa edessä heitä kohti tulevan noin 10 lentokonetta, jotka lensivät erittäin matalalla. Yhdestä koneesta ammuttiin heitä kohti ilmeisesti konekiväärillä. Luotisuihku tavoitti ensin heidän pihapiirin, jossa papan äiti ja veli **Aulis** olivat. Siitä ammunta jatkui tien suuntaisesti heitä kohti. Maa põlisi tien vieressä. Papan äiti juoksi ensin katsomaan vastasyntyntä **Aulista**, joka makasi kätkyessä haapojen katveessa, ja jatkoi siitä edelleen katsomaan miten papalle ja tämän siskolle oli käynyt. Onni oli heidän puolellaan: kehenkään ei osunut. Papan sisko **Laila** oli säikähtänyt tätä tapausta niin kovasti, että aina kun hän kuuli lentokoneen ääntä, niin pää tuli kipeäksi, ja alkoi pyörryttää.

Lopulta heillä oli uuden talon rakennustarvikkeet valmiina, mutta Neuvostoliiton hyökkäys keskeytti rakentamisen. Nyt evakkomatka suuntautui Etelä-Pohjanmaalle. Pappa, hänen äitinsä ja sisarukset matkustivat henkilöjunavaunussa, määränpäästä mitään tietämättä. Kolmen päivän päästä he olivat Tervajoen asemalla. Sieltä heidät siirrettiin **Välimaa**-nimiseen taloon, jossa oli kauppahuone toisessa päässä taloa. Asukkaat olivat ystävällisiä heitä kohtaan.

Myöhemmin syksyllä heidät siirrettiin Mustasaareen, Raippaluodon tienvarrella olevaan Iskmon kylään. Siellä asukkaat olivat täysin ruotsinkielisiä. Seuraavana keväänä papan isä alkoi etsiä suomenkieliseltä alueelta asuntoa. Sellainen löytyikin Evijärveltä Jokikylästä Kirsilästä, **Unto** ja **Tuovi Jokelan** talosta. Koko perhe sai yhden tilavan huoneen käyttöönsä ja eläimille karjasuojan sekä laidunmaata karjalle.

Niinpä taas kerran alkoi heidän matkansa Vaasan rautatieasemalle, jossa ne lastattiin junaan. Alahärmässä Voltin asemalla ne purettiin junasta. Osa tavaroista lastattiin hevoskyytiin, ja jäljellä olevat kaksi lehmää ja vasikka kiinnitettiin kärryyn kiinni (muu karja oli teurastettu kansanhuollon tarpeisiin). Papan isä jäi Volttiin odottamaan Mustajärven kuorma-autoa, jolla muut tavarat siirrettiin. Lapset matkasivat äidin kanssa, ja välillä he pysähtyivät lepuuttamaan eläimiä. Illansuussa he huomasivat isohkon talon, josta he menivät pyytämään yösjaa, mutta talonväki ei antanut heidän jäädä yöksi, vaikka papan äiti yritti selittää, etteivät eläimet jaksakaan enää kävellä. Talon isäntä oli sanonut, että kun menette eteenpäin, niin siellä tienvarrella on majatalo. Myöhemmin he saivat kuulla, että kyseinen talo oli ollut Korteesjärven pappila. Kyllähän se majatalokin löytyi. Siellä heidät otettiin ystävällisesti yöksi. Seuraavana päivänä he olivat saapuneet Evijärvelle. Kirsilässä he asuivat kaksi vuotta. Siellä oli hyvä asua ja heistä tulikin Jokeloiden kanssa elinikäiset ystävät.

Talvella 1947 papan isä oli rahdinajossa Purmolla Narssin suuressa savotassa. Kevättalvella **Sulkakosken Heino** tuli erään kerran papan isän kyydissä kotona käymään. Kerttuanjärventietä tullessa oli **Heino** sanonut, että tuossa on maatila myynnissä, osta siitä tila perheellesi. **Heino** itse asui järven toisella rannalla. Kevään kuluessa talokaupat todella tehtiin. Tila sijaitsi Kerttuanjärven rannalla kauniilla paikalla. Toukokuussa he rahtasivat omaisuutensa Mustajärven kuorma-autolla vihdoin ikiomaan kotiinsa.

”Pitkä ja monivaiheinen evakkomatka oli päättynyt, mutta muistot eivät koskaan unohdu, vaan ne ovat olleet niin poikkeukselliset, eikä niiden kulkuun ole voinut itse paljoa vaikuttaa. Karjalaisuudestani olen ollut aina ylpeä ja olen sen antanut tietoisesti näkyäkin, jopa silloinkin kun suomessa vaiettiin sodasta ja sen seurauksista. Puna-musta Karjala-viiri, jossa on äitini sukuvaakuna, liehuu edelleen kesäisin lipputangossamme.” – Teuvo Vartio

Myöhempiä elämänvaiheita

Pappa on käynyt rajan takana synnyinseuduillaan neljä kertaa, vuosina 1990, 1997, 2000 ja 2002. Ensimmäisellä kerralla he ylittivät rajan Wärtsilän ylimenopaikalta. Sieltä käsin he kävivät yhtenä päivänä Hiitolassa. Matkaa sinne oli n. 100 km huonoa tietä, jota ei ollut korjattu sodan jälkeen ollenkaan. Linja-autolla he pääsivät Kattilakorven kohdalle, josta edelleen maasto- ja henkilöautoilla kukin kotipaikalleen. Autoihin ei kaikki mahtuneet kerralla, joten heitä jäi muutamia odottamaan kyytiä. mm. Pappa, hänen kaksi serkkuaan ja serkun lapsi. Pappa sanoikin heille: *”Viisivuotiaan tarkalla muistilla, lähdetään kävellen meille! Mitä me tässä turhaan odotellaan, eihän sinne ole kuin pari kilometriä.”*

Tie oli kunnostettu, mutta kotipihan kaikki rakennukset oli hävitetty. Koko piha-alueelle oli ajettu läheisestä kolhoosin sikalasta lantaa noin puolentoista metrin vahvuinen kerros. Navetta- ja tallirakennuksen peruskiviä löytyi. Tästä he jatkoivat autokyydillä Hiitolan asemalle. Se oli tosi kurja näky. Pommitusten jälkiä ei ollut korjattu ja rautatien ylikulkusilta oli pommitettu hajalle, eikä sitäkään ollut korjattu, vaan tie kiersi sen ratapihan kautta. Oudointa oli, että pellot olivat huippukunnossa ja kasvoivat perunaa. Aikaa oli kulunut katsellessa ja ihmetellessä niin paljon, että meidän piti kiirehtiä linja-autolle ja lähteä kohti Sortavalaa.

Toisella matkalla v. 1997 oli papan mukana vaimo **Kyllikki Vartio**, eli mummoni. He kävivät hautausmaalla, jossa hautakivet oli kaadettu ja osin hävitetty. Hautausmaan, johon oli haudattu papan kaksi siskoja, oli tasattu sotilaiden harjoitus kentäksi. Kolmannella matkalla v. 2000 oli mukana papan poika **Arto**, eli isäni, sekä **Laila**-siskon poika **Erkki**.

Neljännellä matkalla v. 2002 olivat mummi ja pappa taas kahdestaan. He kävivät Taipaleen joella katsomassa talvisodan taistelupaikkoja. He pysähtyivät Hiitolaan päiväksi matkalla Sortavalaa. He kävivät kirkon ja hautausmaan suunnilla. Hautausmaan portin pielessä oli ihmisen pääkallo, jonka pappa siirsi portin sisäpuolelle ja peitti läheltä löytyneellä kankaan kappaleella. He kävivät myös papan isän synnyinkodissa, joka toimii nykyisin Hiitolan sairaalana.

”Taisi olla viimeinen kerta kun Venäjän vallan aikana sinne matkustan. Karjalan kaipuu ja lapsuusajan muistelemisen on iän myötä tullut yhä voimakkaammin mieleen. Yhtenä syynä lienee se kun olen tutkinut juuriani: Kuka minä olen ja minkälaisissa oloissa esivanhempani ovat eläneet.” – Teuvo Vartio

SELLOTAITEILIJASTA KUVATAITEILIJAKSI

Teksti: Päivi Mykrä-Nieminen, perhe 724 sukukirjassa.

Isoisälläni **Onni Mykrällä** oli taiteilijan lahjoja. Hän soitti viulua ja maalasi tauluja. **Eskon** (isäni) ala oli mikroelektronika-suunnittelija ja keksijä. Hän teki osista erilaisia laitteita, mitä milloinkin tarvittiin.

Isäni syntyi Tampereella 5.10.1936. Hänen äitinsä oli **Amanda Näntö** (o.s. Upola). Isäni meni naimisiin äitini **Seija Kyllikki Niemenmaan** kanssa vuonna 1961. Äitini on kotoisin Ikaalisista Koverannan kylästä. Hän on nyt 76 vuotias. Isä kuoli viime kesänä 3.7.2017.

Amanda, jota kutsuttiin Mandiksi, oli modisti ja hänellä oli hattukauppa Aleksis Kivenkadulla. **Mandille** raskaus oli todellinen yllätys, koska oli jo iältään melkein 40 vuotias. Lapsi oli hänelle ainoa.

Onnilla oli myös toinen poika edellisestä avioliitostaan, **Martti Olavi Mykrä** nimeltään. Hän kuitenkin kuoli ilmapommituksessa Tampereella vain 14 ikäisenä ollessaan tähtystäjänä Sorsapuiston viereisessä talossa. **Martti** on Suomen nuorimpia sankarivainajia.

Minä, **Päivi Hannele Mykrä** (s. 26.1.1963), olin jo kolmivuotiaana hyvin kiinnostunut musiikista ja soittamisesta. Isä rakensi minulle pienen urkuharmoonin, jolla sitten soitin kaikki lastenlaulut korvakuulolta. Kansakouluopettajani huomasi pian, että olin musikaalinen ja hän järjesti minut viuluoppilaaksi NMKY:n musiikkiopistoon. Soitetuani 5 vuotta viulua, vaihdoin 15-vuotiaana instrumentiksi sellon, koska olin niin ihastunut sen sointiin.

Pyrin vuonna 1983 Sibelius-Akatemiaan ja pääsin solistiseen koulutusohjelmaan. Professori **Erkki Raution** johdolla soitin diplomitutkinnon sellosta ja valmistuin vuonna 1990 musiikin maisteriksi. Olin jo tuolloin saanut työpaikan Tampere Filharmonia-asta. Soitin myös periodin Oslon filharmonikoissa matkustaen konserttimatkan USA:han. Heti perään matkustin Tampere Filharmonian kanssa myös USA:han. Soitin useita konsertteja vuodessa eri kamarimusiikkikokoonpanoissa.

Työni Tampere Filharmoniaassa oli minulle aivan muuta kuin työ. Koko sydämeistäni nautin orkesterissa soittamisesta. Se oli todellinen kutsumusala.

Avioiduin vuonna 1990 mieheni **Petri Niemisen** (s. 1965) kanssa. Myös hän on muusikko. Hän on saksofonisti, klarinetisti ja säveltäjä. Sukunimeni oli tuolloin Mykrä-Nieminen. Lapset syntyivät peräjälkeen (1995, 1997, 1998), **Salli**, **Elias** ja **Matias** nimiltään. Sairastuin vakavasti lasten syntymän jälkeen kaksisuuntaiseen mielialahäiriöön. Maanis-depressiivisenä en voinut enää soittaa orkesterissa, koska musiikki voimisti sairauteni oireita voimakkaasti. Jäin eläkkeelle vuonna 2008.

Sydämeeni tuli tyhjä aukko, jota aloin pikkuhiljaa täyttämään kuvataiteen harrastuksella. Olin maalannut suhteellisen aktiivisesti jo vuodesta 1989 ja kävin nelivuotisen Pirkkalan taidekoulun 1992–1996.

Vuonna 2004 keväällä aloitin työskentelemään Lideshovin työpajassa. Käyn neljänä päivänä viikossa siellä rakentamassa puusta huonekaluja ja välillä olen kangaspuilla kutomassa poppanaa.

Lapsistani keskimäinen **Elias** on aktiivinen muusikko. Hän soittaa rumpuja ja pianoa ja myös säveltää aktiivisesti. Hän myös käy koulua Tampereen teknillisessä yliopistossa. **Salli** käy Tampereen ammattikorkeakoulussa sosionomin tutkintoa ja **Matias** samassa oppilaitoksessa tradenomilinjalalla.

Nykyään maalaan jo ammattimaisesti. Ideani kumpuavat mielikuvituksestani. Teen sekä esittäviä, että abstrakteja tauluja. Käytän enimmäkseen öljyvärejä, mutta myös akryylivärejä ja tasoitteita ja hiekkaa.

Suvussamme on joitakin kuvataiteilijoita ja muusikkoja. Isotätini **Sophia Taxell** oli kuvataiteilija. Hän oli **Onni Mykrän** sisar. Olen kuullut, että suvussamme on ollut konserttipianistikin joskus 1800-luvun lopulla.

Kuvat: Taiteilija Päivi Mykrä-Nieminen ja hänen viimeisin taulunsa Genesis 2.

MARTTI MYKRÄ – KALEVANKANKAAN NUORIN SANKARIVAINAJA

Teksti: **Juhana Mykrä**, harrastajasukututkija, Mykrien sukurekisterin ylläpitäjä, perhe 260 sukukirjassa

Lähteet: Aamulehti 5.12.2017, Helsingin Sanomat 6.12.2007 ja 8.12.2007, Seura-lehti 25.2.2010, Mykrät Karjalankannakselta -sukukirja (2010)

Aamulehti kirjoitti 5.12.2017 Tampereen pommituksissa 14-vuotiaana kuolleesta **Martti Mykrästä**, joka sai surmansa Tampereen pommituksissa. Seuraavassa lainaan Aamulehden nettiversioiden tekstin lähes kokonaisuudessaan.

"Nuorin Tampereen Kalevankankaalla lepäävä sankarivainaja on 14-vuotiaana kaatunut Martti Olavi Onni Mykrä. Hän kuoli talvisodan viimeisinä päivinä maaliskuussa 1940, kun Tamperetta pommitettiin. Itsenäisyyspäivänä Mykrän muistoa kunnioitetaan kauneimmalla mahdollisella tavalla, kun hänen haudallaan valvoo ikätoveri, 13-vuotias Janne Ristimäki. Kalevankankaalla kunniaovartio järjestetään kello 11.45–12.30.

Martti Mykrän tarina on melko hyvin tiedossa. Hän tuli Tampereelle yksin evakkona Karjalan Kannakselta Hiitolasta. Hän oli ammattikoulun oppilas ja Tampereen Suojeluskunnan poikasotilas. Talvisodassa Mykrän tehtävä oli toimia lähettinä. 2. maaliskuuta hän kiipesi Sorsapuiston vieressä sijaitsevan kerrostalon katolle ilmavalvontatehtäviin. Kun vihollisen pommikoneet lensivät Tammelan kaupunginosan päälle, ei Mykrä ehtinyt niiltä suojaan. Vihollisen palopommi osui taloon, jonka katolla hän vartioi. Pommi meni suoraan katon läpi ja räjähti sisempänä. Poika suistui katolta hissikuiluun. Hän putosi viiden kerroksen matkan ja menehtyi kuilun pohjalle.

Maaliskuun toinen päivä vuonna 1940 oli Tampereelle tuhoisa. Yli 100 viholliskonetta lähestyi tuolloin kaupunkia kolmesta eri suunnasta. Kahden tunnin aikana ne ehtivät pudottaa yli 600 pommia. Tammelan viereisestä kaupunginosasta Kytälästä tuhoutui kokonainen kortteli. Mykrän urheudesta muistuttamaan on Tammelassa sijaitsevan kerrostalon rappukäytävään kiinnitetty muistolaatta."

Mykrät Karjalankannakselta -sukukirjassa (2010, s. 135-136) olen kirjoittanut **Martti Mykrästä** seuraavasti: "Nuoria sankarivainajia esitellessä taustajutussa Helsingin Sanomissa 6.12.2007 epäiltiin, että 14-vuotias ammattikoulun oppilas **Martti Olavi Onni Mykrä** olisi kuollut 2.3.1940 joko Viipurinlahden taisteluissa tai pommituksen uhrina. HS:n vastineessa 8.12.2007 aikalaisystävät kertovat, että **Martti** oli ollut ilmavalvontatehtävissä Tampereella pommituksen aikaan. Hän putosi hissikuiluun. Tilanteen vaarallisuuden vuoksi häntä ei päästy heti auttamaan. **Martti** oli viety kolmipyöräisellä tavarankuljetuspyörällä sairaalaan.

Hänet on haudattu sankarihautausmaahan koelentäjä, lentomestari **Urho Heiskalan** viereen. Venäläiskoneet ampuiivat **Heiskalan** koneen alas Tampereella samana päivänä. Itse asiassa **Martin** ei olisi pitänyt olla palveluksessa ilmopommituksen aikoihin: hän oli vain kohteliaasti tuurannut ystävänsä, jolla oli ollut tapaaminen tytön kanssa.

Tuona päivänä pommituksesa syttyi Tampereella 22 tulipaloa, kymmenen taloa tuhoutui kokonaan, räjähdyskuoppia löydettiin yli 600. Yhdeksän ihmistä sai surmansa. Heidän joukossa oli **Martti Mykrä**, joka suoritti tehtävänsä Sorsapuistoa vastapäätä olleen talon katolla. Ko. talon rappukäytävässä on hänen muistolaattansa.

Talvisodan aikana vain 14 vuoden ja 4 kuukauden ikäisenä traagisesti surmansa saanut **Martti Mykrä** lienee kaikkein nuorin palveluksessa olleista Suomen sotien sankarivainajista. Varsinaisen siviiliväestön keskuudessa, varsinkin juuri ilmapommituksissa, toki on henkensä menettänyt nuorempiakin.

Martti Mykrän syntymäpaikka oli kirkonkirjojen mukaan Viipuri, joskaan sitä ei sota-ajoista kertovissa lähde-teoksissa mainita. Ilmeisesti tiedonhankintaa on ollut vaikeuttamassa se, että koska **Martin** Antrean sukuhaaraan kuuluva isä, **Onni Mykrä** (s. 1900) oli Suomen armeijan palveluksessa (mm. vääpelinä Viiksanlahden kasarmilla Sakkolassa), perhe joutui muuttamaan monta kertaa paikkakunnalta toiselle.

Kirkonkirjoissa olevien muuttotietojen mukaan **Onni** on merkitty muuttaneeksi 1920 Kirvuun, josta 1925 Viipuriin, josta 1928 Sakkolaan, josta 1933 Kouvolaan. **Martin** osalta on muuttomerkintä Hiitolasta äitinsä luota 1935 Tampereen kaup.seurakuntaan (vuosi ennen äidin kuolemaa). **Martti** oli tullut Tampereelle yksin. Tampereella syntyneeksi on merkitty hänen velipuolensa [**Esko Mykrä**] vuonna 1936, joten ilmeisesti **Martti** muutti isänsä, **Onni Mykrän** (s. 1900) luokse. **Onni**-isä on pitänyt yhdessä toisen vaimonsa kanssa hattukauppaa Tampereella."

Martin lähisuvusta on lisätietoa sukukirjassa sivuilla 496-497. **Martti** on lapsena vanhempiansa perhetaulussa 722.

Kuva: Limun kummilapsia Etiopiassa

JOULUINEN TERVEHDYS ETIOPIASTA

Teksti: Mika ja Tania Lehtinen perheineen, perhe 406 sukukirjassa.

Taas on se aika vuodesta, kun aloitamme joulun odotuksen täällä Etiopiassa. Varma merkki joulun lähestymisestä ovat kylmät yöt joulukuuhun tultaessa. Villasukat ovat silloin tarpeen. Lisäksi monenlainen jouluohjelma kirkoissa ja lasten kouluissa muistuttaa meitä myös joulun lähestymisestä.

Vuosi 2017 on ollut työntäyteinen. **Tanian** vastuulla on ollut Kansanlähetyksen kummilapsityö Etiopiassa, jossa lapsia on 440 neljällä eri paikkakunnalla. Työ on erittäin palkitsevaa, koska sen kautta näkee konkreettisesti, kuinka apu menee perille, ja mitä se merkitsee köyhien perheiden lapsille sekä heidän huoltajilleen.

Mika on toiminut yli vuoden kirkon diakoniatyön neuvonantajana, jossa työskennellään koko **Mekane Yesus** kirkon diakoniatyön saralla. Työ on varsinkin paikalliseurakunnissa laajaa ja kaikki työ perustuu vapaaehtoisuudelle. Toki tarpeet ovat suuria, mutta jos lähimmäisen rakkaus saa toteutua, niin silloin myös koko yhteisö voi paremmin.

Lapsemme ovat voineet hyvin ja he viihtyvät hyvin kansainvälisessä koulussa. Myös nuorimmainen lapsemme aloitti syksyllä päiväkodin, joten päivisin kotimme on varsin hiljainen. Nyt lapsemme odottavat jo meidän aikuisten kanssa tulevaa joulua, jolloin voimme myös viettää yhteistä joululomaa. Sitä on mukava odotella.

Toivomme teille kaikille oikein hyvää ja siunattua joulunaikaa sekä uutta vuotta 2018!

*Jos haluat liittyä Kansanlähetyksen Etiopian kummilapsityön kannatusjäseneksi, niin yhteyshenkilö on **Aino Pihlava** | [aino.pihlava\[at\]sekl.fi](mailto:aino.pihlava[at]sekl.fi)*

Tietolaatikko Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetyksen (SEKL) on vuonna 1967 perustettu Suomen evankelisluterilaisen kirkon lähetysjärjestö, jonka tarkoituksena on toteuttaa Jeesuksen antamaa lähetyskäskeä lähellä ja kaukana. Kansanlähetyksen on herätysliike.

Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksellä on 68 lähettiä (vuonna 2014), jotka toimivat 15 työalueella Aasiassa, Afrikassa, Euroopassa ja Oseaniassa. He tekevät muun muassa seurakunta-, opetus-, media- ja kirjallisuustyötä sekä toimivat avustus- ja kehitystehtävissä. Kehitysyhteistyöprojekteja järjestöllä on ollut Aasian ja Afrikan maissa.

Lähde: www.sekl.fi

SARJAKUVATAIDETTA

Piirtänyt: Iida Mykrä, perhe 569 sukukirjassa

Reiska skeittaa

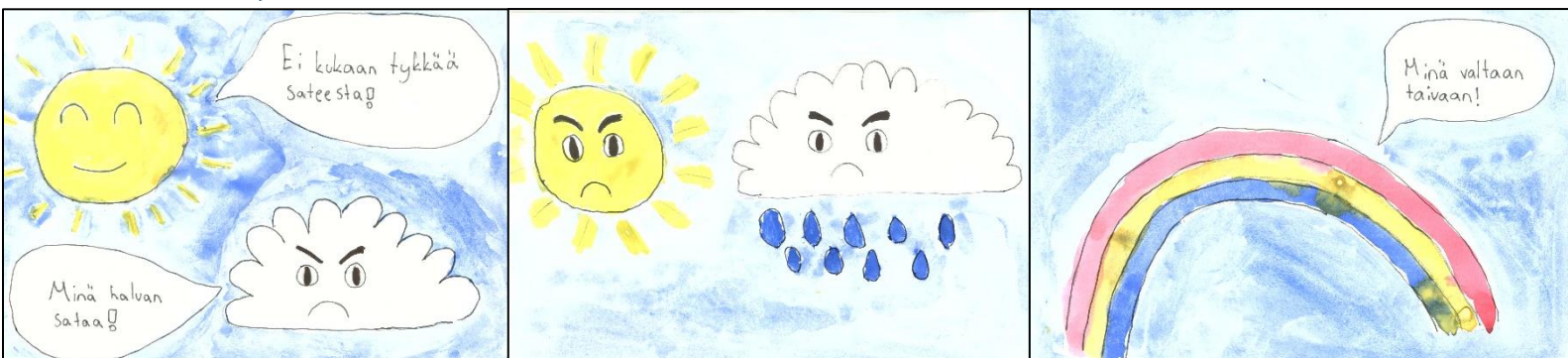
Paniikki

tekijä: Iida

luokka: 5.B

Aurinko ja sade

JOULUHARTAUUS

Teksti: Anna Mykrä-Siljander, perhe 261 sukukirjassa

On Mikkelinpäivä ja olen kuopukseni kanssa perhemessussa. Lapseni ei ole sitä paikallaan istuvaa sorttia, joten olemme jo ennen messua kiivenneet saarnatuoliin ja parvelle vieviä rappusia ylös ja alas. Virren aikana hän vilkuttaa tuntemilleen ihmisille ja rakentaa penkissä virsikirjoista huojuvia torneja. Pappi käyttää synninpäästössä liikkeitä, jotka lapseni kääntyy toistamaan (joten hän kuuntelee koko ajan!), jatkaen sitten tornin rakentamista, kunnes se taas romahtaa.

Ehtoollisella hän rauhoittuu, katselee uteliaasti ympärilleen ja rouskuttaa ehtoollisleivän sellaisella antaumuksella, että sulan hymyyn. Sitten hän tarraa viinipikariini voimakkaasti kaksin käsin ja jaamme viinin. Kotiin ajaessamme hän höpöttää takapenkillä Jeesuksen leivästä ja laulaa itse keksimäänsä virttä. Jään miettimään lapseni vilpitöntä halua olla osallinen ehtoollisesta. Se koskettaa minua –*”Sallikaa lasten tulla...”*. Kyllä, lapseni ymmärtää pyhän; pyhän äärellä ihmisessä hiljentyä kaikkein sisin.

Adventinaika lasten kanssa on ihana! Kalenteriluukkujen avaaminen, kynttilät, hiljaisuus ja kaikki joulutouhu tuovat joulun salaisuuden pikku hiljaa lähelle. Tänä jouluna meillä on myös tontun ovi, jonka luona kuopukseni käy juttelemassa: *”Tonttu, äiti on tosi tosi tyhmä.”* Ja hetken kuluttua: *”Tonttu, äiti on niin niin rakas.”* Kun katson lastani, lapsiani, minun ei tarvitse kysyä elämän tarkoitusta.

”Kyllä, Jumala on suuri, ja silti hän on hyvin pieni. Hän halusi syntyä maailmaan, hän halusi olla vauva, joka tarvitsee äitiänsä ja jonka pitää oppia kävelemään ja puhumaan. Jumala on pieni lapsi, jota jokainen meistä voi kantaa sylissään.”
– **Jaakko Heinimäki**

Jouluaattona vien lapseni kirkkoon joulun salaisuuden luo. Kyykistymme ihan seimen ääreen. Seimestä meitä katsoo vastasyntynyt Jumala. Hän katsoo meitä aivan rauhassa ja uteliaana. Katseellaan hän tarraa meihin tiukasti kiinni, kiipeää syliin jääden sydämiimme. Kulkee mukamme joulupöytään, -iltaan, jouluyöhön. Kun hän oppii puhumaan, hän puhuu meistä arvostaen ja rakastaen. Höpöttelee hyväntuulisesti ja laulaa kulkiessaan. Yhdessä me jaamme kaiken huomisen.

Sinua ja jouluasi siunaten
Anna Mykrä-Siljander, sukulaisesi

Kuva: Anna Mykrä-Siljander (perhe 261 sukukirjassa) valmistujaisjuhlassa 15.12.2017 Helsingin yliopistolla, jossa hän suoritti teologian maisterin tutkinnon.

MYKRÄN SUVUSSA TAPAHTUU

Jäsenten merkkipäivät 2018

50 vuotta	12.3.	Outi Mykrä, Pori puoliso HIITOLA 2
60 vuotta	28.1.	Leena Helelä-Alhopuro, Turku HIITOLA 1+2
	26.8.	Ulla Männistö-Mykrä, Pilkanmaa puoliso JÄÄSKI
70 vuotta	4.4.	Martti Kuronen, Kouvola HIITOLA 1+2
	9.4.	Raija Vehviläinen, Nastola ANTREA
	11.10.	Jorma Kaunismäki, Helsinki HIITOLA 2
80 vuotta	26.3.	Reijo Pietilä, Espoo puoliso HIITOLA 1+2
	23.10.	Kyllikki Vartio, Palokka puoliso HIITOLA 2
	9.11.	Teuvo Vartio, Palokka HIITOLA 2
90 vuotta	1.7.	Vieno Mykrä, Pori puoliso HIITOLA 2
	18.9.	Irja Aaltonen, Salo HIITOLA 1+2
91 vuotta	21.3.	Elli Mykrä, Heinola puoliso ANTREA
96 vuotta	6.6.	Kerttu Ryösä, Nuppulinna HIITOLA 2
99 vuotta	8.10.	Viljo Mykrä, Pori HIITOLA 2

Sukuseura onnittelee sankareita

Kuolleita

- ✝ **Helvi Mirjam Mykrä**, s. 7.10.1923 Hiitola, k. 3.1.2017 Vaasa. Helvi oli Edvard Mykrän (1890–1962) tytär [HIITOLA 1+2]. Perhe 181 sukukirjassa.
- ✝ **Esko Petter Juhani Mykrä**, s. 5.10.1936 Tampere, k. 3.7.2017 Tampere. Esko oli Pekka Malakiaanpoika Mykrän (1875–1912) vanhimman pojan Onnin (s. 1900) poika Onnin toisesta avioliitosta [ANTREA]. Perhe 723 sukukirjassa.
- ✝ **Pirkko Liisa Annikki Lehtinen** (o.s. Lepistö), s. 7.8.1953 Kankaanpää, k. 14.10.2017 Salo. Pirkko oli Toivo Johannes Mykrän (1908–1973) tyttären Aune Lepistön (o.s. Mykrä) tytär [HIITOLA 1+2]. Perhe 221 sukukirjassa.
- ✝ **Sirkka Mirjami Riihimäki** (o.s. Mykrä), s. 9.9.1931 Hiitola, k. 19.10.2017 Pomarkku. Sirkka oli Toivo Johannes Mykrän (1908–1973) tytär [HIITOLA 1+2]. Perhe 236 sukukirjassa.
- ✝ **Markku Juhani Mykrä**, s. 8.6.1946 Kuusankoski, k. 6.12.2017 Riihimäki. Markku oli Johannes Mykrän (1915–1997) poika [ANTREA]. Perhe 699 sukukirjassa. Markku toimi Kannaksen Mykrät -sukuseuran hallituksen jäsenenä vuosina 2002–2003, eli toisessa hallituksessa veljensä Martin jälkeen.

Sukuseura ottaa osaa omaisten suruun

Syntyneitä

- ★ **Karoliina Lehtisen ja Ville Lahtisen** tytär, s. 2.1.2017 Panelia, sai nimen **Ada Fanni Sofia**. Karoliina on Toivo Johannes Mykrän (1908–1973) pojan tyttären tytär [HIITOLA 1+2]. Perhe 248 sukukirjassa.
- ★ **Jenni** (o.s. Mykrä) ja **Sami Huuhkan** poika, s. 25.3.2017 Pori, sai kasteessa nimen **Eemeli Ukko Aatos**. Jenni on Toivo Johannes Mykrän (1908–1973) pojan pojan tytär [HIITOLA 1+2]. Perhe 249 sukukirjassa.
- ★ **Tommi Mykrän ja Tiina Hyytiän** poika, s. 3.11.2017 Espoo, kastettiin Euran kirkossa 17.12.2017 ja sai nimeksi **Leevi Juhani**. Tommi on Pekka Tuomaanpoika Mykrän (1886–1950) tyttären pojan poika [JÄÄSKI]. Perhe 622 sukukirjassa.
- ★ **Teemu Mykrän ja Marianne Jauhaisen** tytär, s. 13.12.2017. Teemu on Toivo Johannes Mykrän (1908–1973) pojan pojan poika [HIITOLA 1+2]. Perhe 246 sukukirjassa.

Sukuseura onnittelee perheitä

Kuvat: Vas. **Leevi Juhani Mykrän** kastetilaisuus Euran kirkossa 17.12.2017. | Oik. **Eemeli Ukko Aatos ja äitinsä Jenni Huuhka**.

In memoriam Sirkka Mirjami Riihimäki 9.9.1931–19.10.2017

Teksti: **Heidi Elakshar**, Sirkka Riihimäen lapsenlapsi, perhe 238 sukukirjassa

*”Jo Karjalan kunnailla lehtii puu, Jo Karjalan koivikot tuuhettuu,
Käki kukkuu siellä ja kevät on – Vie sinne mun kaiho pohjaton.”*

Kannaksen Mykrät -sukuseuran kunniajäsen **Sirkka Mirjami Riihimäki** os. Mykrä siirtyi ajan rajan taa 19.10.2017. Sirkka syntyi Hiitolassa Pukinniemmen kylässä **Anna** ja **Toivo Mykrän** kymmenlapsisen perheen toisena lapsena yhdessä kaksossiskonsa kanssa. Lapsuutta ja nuoruutta varjostivat sota ja evakkomatkat. Lopulta uusi koti löytyi Noormarkun Lassilasta.

Sirkka avioitui 5.12.1954 pomarkkulaisen **Olavi Riihimäen** kanssa. Perheeseen syntyi neljä poikaa, **Pekka**, **Jukka**, **Harri** ja **Samuli**. Perheestä huolehtimisen ja lasten kasvatuksen ohella Sirkka uurasti väsymättömästi perheyriyksen parissa. Päivittäistavarakauppa ja rautakauppa rytmittivät kauppiasrouvan arkea aina pitkälle eläkevuosille saakka.

Kiireisen yrittäjäarjen vastapainoksi perhe vietti aikaa kesämökillä ja vuosittain matkustettiin autolla Lappiin. Myöhemminkin lasten jo kasvettua ja muutettua pois kotoa luonnossa rauhoittuminen ja vaeltaminen kuuluivat Sirkkan ja puolison harrastuksiin. Lapin erämaissa ja tuntureilla oli aikaa keskustella tärkeistä yhteisistä asioista.

Yhdeksän lastenlasta ja neljä lastenlastenlasta olivat Sirkalle lähellä sydäntä. Rakkaimmat muistot Sirkka-mummusta ovat ne, kuinka hänellä oli aina tavatessamme aikaa läheisilleen. Lapsille oli tarjolla pientä hyvää ja kahvipöydässä mummun suosikkeihin kuuluivat kinuskikakku ja suolainen piiras. Omasta lapsuudestani muistan elävästi lauantaissaunavierailut mummulaan ja kesäisin kutsut lämpimään järvisaunaan mökille. Muistuu pa mieleen myös ne koulumatkat, kun mummu kävi hakemassa lastenlapset kotimatkalle suoraan luokkahuoneesta. Vauhdikkaasti matkattiin autolla halki kylän kotiin.

Suvun kesken on kokoonnuttu perinteisesti mummulaan niin jouluisin kuin muinakin juhlapäivinä. Perinteiseen karjalalaiseen tapaan Sirkka-mummu piti aina huolen siitä, että pöydässä oli sen seitsemää sorttia tarjolla. Koko suuren suvun ollessa koolla mummu olisi helposti viettänyt koko päivän keittiössä, ellei häntä käynyt hakemassa syömään ja kahvittelemaan muun seurueen joukkoon.

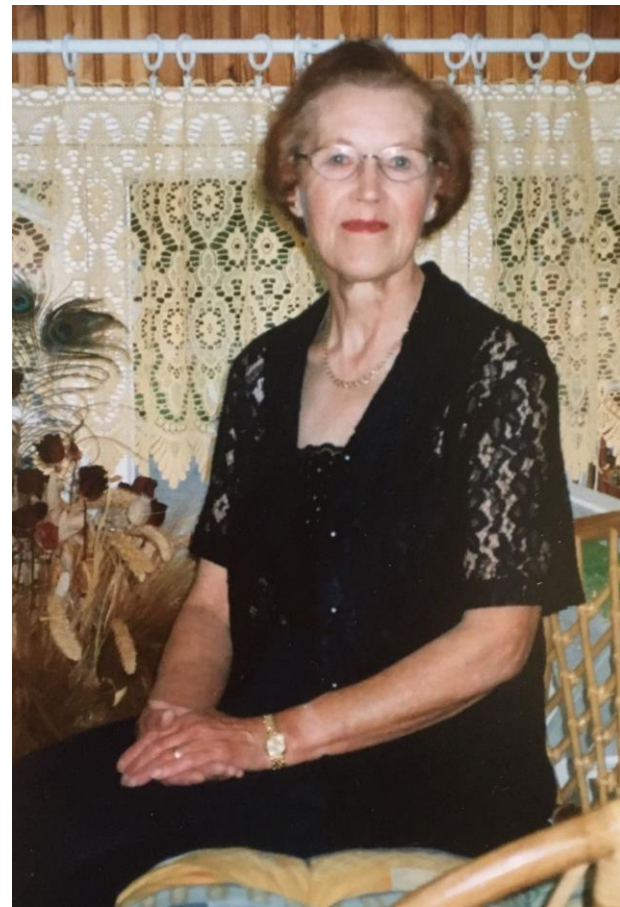
Sirkka-mummu puhui aina kauniisti ja ystävällisesti toisista ihmisistä, rakasti kauniita vaatteita ja kauneudenhoitoa. Varsinkin juuri laitettut hiukset olivat hänelle ilo. Viimeisinä päivinäkin sairaalassa juttelimme kampaajalla käynnistä.

Valvoessani mummun vierellä viimeisenä yönä mieleeni muistui hänen minulle ja veljelleni opettama iltarukous. Oli levollista saada nyt vuorostaan lausua se mummulle hyvän matkan toivotukseksi.

*”Levolle lasken Luojani, armias ole suojani.
Jos sijaltain en nousisi, taivaaseen ota tykösi.”*

Liisa Mykrä täytti 70 vuotta 19.6.2017

Kiitos sukuseuralle muistamisesta!

Kuva: Sirkka Riihimäki (1931–2017)

Kuva: Liisa Mykrä, s. 1947, perhe 568 sukukirjassa

Kuva: Erkki Sulo Mykrän (1910–1975, perhe 263 sukukirjassa) jälkipolvet juhlistamassa Suomen tasavallan 100-vuotista itsenäisyyttä 6.12.2017 Mäntsälässä.

Kuva: Anna Mykrä-Siljander valmistui tänä jouluna teologian maisteriksi Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan käytännöllisen teologian laitokselta pääaineena kirkkososiologia. Anna teki pro gradu -tutkielman nuorten kokemasta häpeästä. Valmistujaisjuhlassa 15.12.2017 Helsingin yliopiston päärakennuksen upeassa juhlasalissa oli mukana mm. lähisuka. Vas. takana Saana Siljander, Marja-Liisa Mykrä, Anna Mykrä-Siljander, Tapio Mykrä, vas. edessä Onni Siljander ja Vilho Siljander.

Tutkija Sakari Mykrä väitteli tohtoriksi

Teksti: **Juhana Mykrä**, harrastajasukututkija, Mykrien sukurekisterin ylläpitäjä, perhe 260 sukukirjassa

Sakari Mykrä (perhe 253 sukukirjassa) väitteli filosofian tohtoriksi Porin yliopistokeskuksessa 8.12.2017. Väitöksen alana on ympäristötiede. Väitöskirjassa käsitellään mm. vahinkoeläinasenteita ja petoeläinten kannanhoitoa.

Sakari on syntynyt vuonna 1967 ja kirjoitti ylioppilaaksi Porin Lyseon lukiosta vuonna 1986. Hän suoritti korkeakoulututkintonsa (FM) vuonna 1995 Turun yliopiston matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan biologian laitoksella.

Sakari työskentelee Metsähallituksessa projektipäällikkönä.

Väitöskirja on julkaistu sähköisenä <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-7040-7>

Kuva: Väitöstilaisuus 8.12.2017 Porin yliopistokeskuksessa. Oikealla FT Sakari Mykrä. Vasemmalla vastaväittäjänä toiminut professori emeritus Yrjö Haila (Tampereen yliopisto). Keskellä kustos professori Kai Norrdahl (Turun yliopisto).

ILMOITUKSIA

Vuoden 2018 jäsenmaksusuoritukset

Sukuseuran varsinaisille jäsenille tullaan keväällä postittamaan jäsenmaksulomake saatekirjeineen. Maksulomakkeesta näet myös maksuhistoriasi. Muistathan maksaa vuotuisen jäsenmaksusi sekä mahdolliset puuttuvat suoritukset.

Hallituksen periaatepäätöksen mukaisesti jäsenmaksunsa peräkkäisinä vuosina maksamatta jättäneet voidaan erottaa sukuseurasta.

Henkilökohtaisen viitenumeron käyttäminen on myös suotavaa, sillä jokaisesta ilman viitettä olevasta maksusta seura joutuu maksamaan pankille.

Yhteydenotot tarvittaessa sukuseuran rahastonhoitajaan:

Jorma Mykrä, jorma.mykra[at]elisanet.fi, p. 0500-333710.

Tietoja taiteilija Sophie Taxellista kaivataan

Filosofian tohtori Sanna Teittinen kaipaa lisätietoja kuvataiteilija Sophie Taxellista (ent. nimeltään **Saimi Sohvi Mykrä**, 1911–1996) liittyen suomalaista 1950-luvun modernismia ja naistaiteilijoiden asemaa ja merkitystä käsittelevää post doc -tutkimushankettansa varten Helsingin yliopistossa taidehistorian oppiaineessa.

Yhteydenotot: **Sanna Teittinen**, p. 050 361 3342, sanna.teittinen[at]gmail.com

Seuraa avoimia etäluentoja kotona

Helsingin työväenopisto on järjestänyt sukututkimuksesta ja historiasta kiinnostuneille syksyllä 2017 Arkistojen aarteet kertovat -luentosarjan, joka jatkuu kevätkaudella 2018. Luentoja voi seurata myös etäyhteydellä vaikkapa kotona tietokoneen nettiselaimella. Mobiililaitteelle pitää ladata maksuton Adobe Connect Mobile -applikaatio. Luentosarjaa on ollut toteuttamassa Mykrien sukurekisterin ylläpitäjä **Juhana Mykrä**, joka toimii Helsingin työväenopistolla suunnittelijaopettajana.

Lisätiedot: <https://ilmonet.fi/#!code=H181393>

Läh.

Kannaksen Mykrät -sukuseura ry

c/o Timo Mykrä

Hakapellonkatu 6 C 136

FI – 20540 TURKU